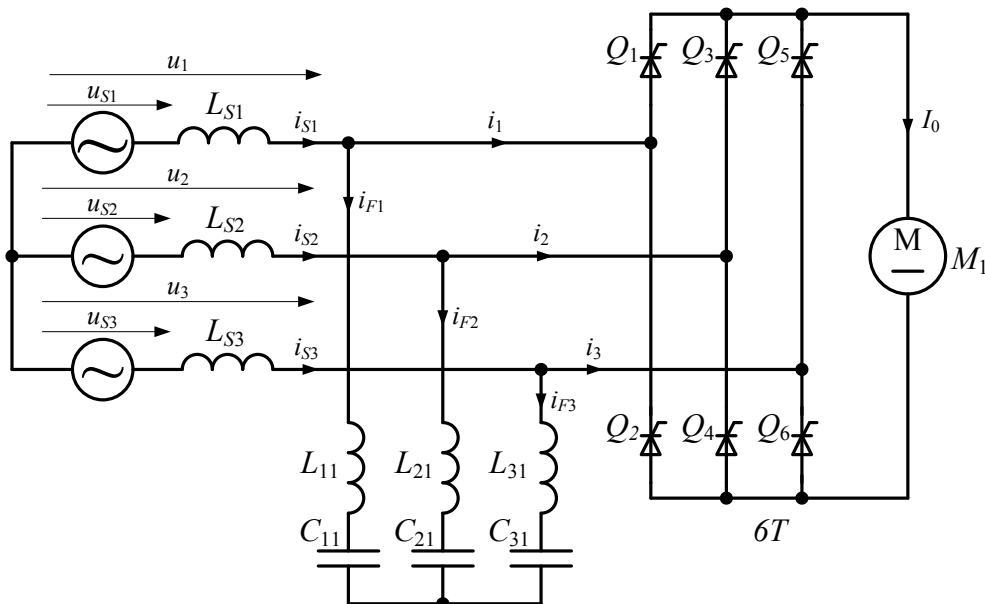

XXXIX OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ

Zawody III stopnia

Problem techniczny dla grupy elektryczno-elektronicznej

Typowy układ napędowy w windach szybów górniczych stosowanych do transportu ludzi i węgla przedstawiono na rysunku (Rys.1). Jest to klasyczny napęd z silnikiem prądu stałego, w którym regulacja prędkości obrotowej jest realizowana przez zmianę kąta wysterowania tyrystorów w układzie przekształtnika sześciopulsowego 6T (układ mostkowy, trójfazowy). Przekształtnik stanowi dla sieci zasilającej obciążenie symetryczne.

Rys.1. Schemat zasilania przekształtnika energoelektronicznego z silnikiem prądu stałego do napędu windy górniczej

Na rysunku (Rys.2) przedstawiono kształty prądów fazowych i_1 , i_2 , i_3 i pierwszej harmonicznej napięcia fazowego u_1 zasilających przekształtnik.

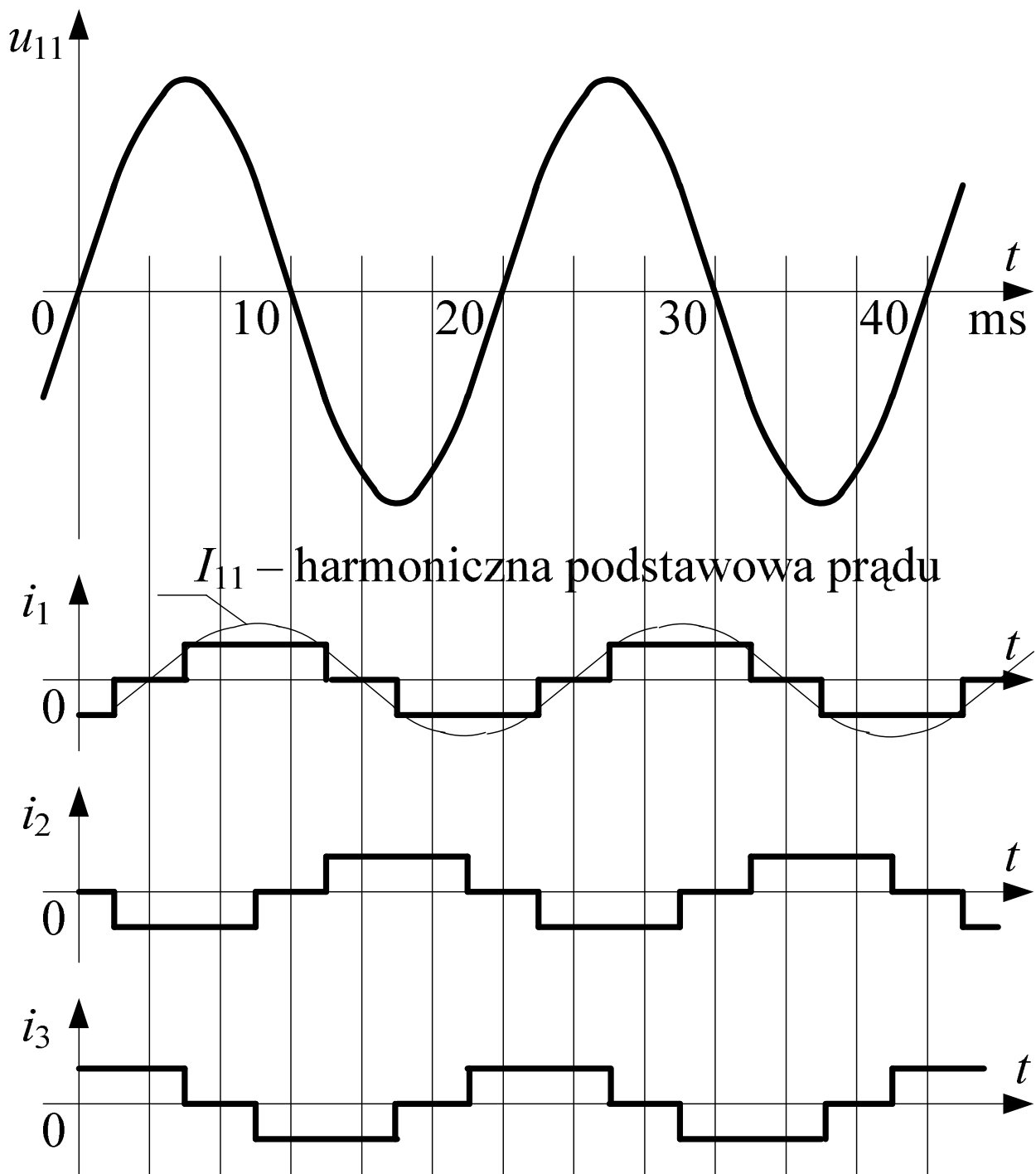
Patronem honorowym OWT jest Minister Gospodarki.

Partnerami medialnymi OWT są:

- Przegląd Techniczny,
- Przegląd Mechaniczny.

Sponsorami XXXIX OWT są:

- Instytut Mechnizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego,
- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych,
- Wydawnictwo Kartograficzne Beata Piętka.

Rys.2. Kształty prądów fazowych i_1, i_2, i_3 i pierwszej harmonicznej napięcia fazowego u_1 przekształtnika

1. Wyjaśnić w jaki sposób przekształtnik wpływa na kształt przebiegów prądów i napięć w sieci elektroenergetycznej w miejscu jego przyłączenia i jakie to ma znaczenie dla innych odbiorców energii elektrycznej?
2. Czy ten wpływ jest szkodliwy, a jeżeli tak to jakie środki techniczne należy podjąć, aby go zmniejszyć?
3. Zakładając, że w prądach fazowych zasilających przekształtnik dominującą są podstawowa i piąta harmoniczna obliczyć jaki wpływ na współczynniki THD_i i THD_u w miejscu przyłączenia przekształtnika ma dołączony dodatkowo układ LC

$$\left(L_{11}, L_{21}, L_{31}, C_{11}, C_{21}, C_{31} \right).$$

Odpowiedź uzasadnić przyjmując zmierzone eksperymentalnie dane:

$U_{S1} = 230 \text{ V}$ – wartości skuteczna harmonicznego podstawowego napięcia fazowego u_{S1} ,

$I_{11} = 500 \text{ A}$ – wartość skuteczna harmonicznego podstawowego prądu fazowego i_1 ,

$I_{15} = 100 \text{ A}$ – wartość skuteczna piątej harmonicznej prądu fazowego i_1 ,

$L_{S1} = 50 \mu\text{H}$ – indukcyjność linii zasilającej,

$L = L_{11} = L_{21} = L_{31} = 100 \mu\text{H}$ – indukcyjność dławików układu LC ,

$C = C_{11} = C_{21} = C_{31} = 5 \text{ mF}$ – pojemność kondensatorów układu LC .

Autor: Tadeusz Płatek
Koreferent: Paweł Fabijański